

Dwergspitsmuis van 7 naar 11 blokken

Dieren die zich over het eiland verspreiden en die we gevolgd hebben sinds 2000:

Woelrat van 0 naar 16 blokken (alle)

Rosse woelmuis van 3 naar 13 blokken

Huisspitsmuis van 2 naar 16 blokken (alle)

Hoe gaat dit pluizen eigenlijk in zijn werk?

Allereerst moeten de braakballen verzameld worden. Dat gebeurt grotendeels door de leden van de vogelwerkgroepen die de kerkuilkasten controleren en schoonmaken. De braakballen worden opgeslagen en een poosje in de vriezer bewaard om ongedierte te bestrijden. Daarna blijven braakballen zeer lang goed, mits ze in goed sluitende verpakking worden bewaard. Een groot deel van de braakballen wordt in groepsverband geplozen, maar er zijn ook enkele thuispluizers.

De bedoeling is dat van elke locatie minstens 150 prooidieren worden verzameld. Met dit minimum aantal voorkom je dat er soorten gemist worden. De praktijk wijst echter uit dat je beter nog even door kunt pluizen, omdat er vaak nog een soort extra wordt gevonden na de 150ste prooi.

Alle gegevens worden doorgegeven aan de provinciale zoogdierwerkgroep, maar ook aan de landelijke Zoogdiervereniging waar een speciale coördinator is aangewezen voor al het pluisonderzoek in Nederland. Uiteindelijk is het doel de gegevens op te nemen in de landelijke databank voor flora en fauna. Voor dit doel werken alle natuurorganisaties samen, denk aan SOVON, FLORON, EIS, Vlinderstichting enzovoort.

Er is een tabel te vinden op internet, maar we raden iedereen die wil beginnen met braakbal-pluizen aan dit in het begin samen met ons te doen.

Oproep tot het melden van waarnemingen van de boomklever door Theo Briggeman

In 2016 worden er in het kader van het Vogelatlasproject van SOVON (2013-2015) nog gegevens verzameld over het voorkomen van alle soorten vogels in Nederland. Voor onze afdeling willen in 2016 bijzondere aandacht schenken aan het voorkomen van de boomklever, een vogel die iedereen vrij gemakkelijk kan herkennen.

Boomklever

De boomklever is in Nederland een standvogel. Zij broedt vooral in oudere loofbossen, vaak in natuurlijke holtes. Zij wordt ook regelmatig in tuinen en parken gezien. In de broedvogelatlas van 1979 wordt nog gemeld dat de

boomklever vooral in het oosten en zuiden van ons land voorkomt als ook in de binnenduinrand tussen Den Haag en het Noorzeekanaal. Later is de stand uitgebreid naar Noordoost Nederland en Brabant (Broedvogelatlas 2002). Landelijk werd de broedvogelpopulatie voor het jaar 2000 geschat op 16.000 tot 20.000 paar (Vogelatlas 2002).

In de voorlopige resultaten van de nieuwe vogelatlas worden door SOVON voor Voorne enkele

Boomklever

le tientallen broedparen gemeld. Voor Putten worden geen broedgevallenesignaleerd. De toename op Voorne is opmerkelijk: tot nu toe was er voor dit deel van ons eiland doorgaans sprake van enkele broedgevallen. In de Atlas van de Nederlandse Broedvogels (2002) is nog sprake van 1-3 broedpaar. Het meest bekende en ook stabiele broedgeval is dat van het landgoed Mildenburg in Oostvoorne waar je altijd wel een of twee paartjes kon waarnemen. Dat gold ook voor het aangrenzende Reigersnest.

In een vrij kort tijdbestek heeft de boomklever zich als broedvogel uitgebreid. Sinds een paar jaar broedt de soort in toenemend mate op Voorne, vooral aan de binnenduinrand. Een precies inzicht in het aantal broedpaartjes hebben we echter niet. Dat geldt nog meer voor het aantal waarnemingen buiten het broedseizoen om, bijvoorbeeld in de winter. In welke biotopen de boomklever nu voorkomt, is nog niet geheel en al duidelijk. De soort komt in ieder geval in loofbossen als die van het Overbos, Strypemonde en het Quackjeswater voor. Beuken- en eikenbossen lijken favoriet te zijn.

De indruk bestaat dat de boomklever buiten het broedseizoen veel meer voorkomt dan uit meldingen blijkt. Ze vertonen dan een veel minder opvallend gedrag. Pas vanaf februari wordt de soort meer en meer gehoord, en wordt hij luidruchtig.

Voor zowel Voorne als Putten wordt in de nieuwe atlas voor de winter melding gemaakt van een beperkt aantal waarnemingen. Interessant is dan ook na te gaan hoe de verspreiding van de boomklever zich buiten het broedseizoen heeft ontwikkeld.

Omdat boomklevers buiten de bossen ook in tuinen en parken worden gezien, willen wij dit jaar benutten om u als lezer op te roepen alle waarnemingen van boomklevers aan ons door te geven, zoveel mogelijk met opgave van aantallen, gedrag en andere bijzonderheden. Wij vernemen ook graag in welk biotoop u de waarnemingen hebt gedaan. Broedvogels kunnen vooral vanaf half februari tot eind mei worden waargenomen. Vaak vertonen boomklevers dan luidruchtig gedrag. Aan het eind van 2016 willen we alle gegevens combineren met de gegevens die we van de afgelopen jaren al beschikbaar hebben uit de verschillende broedvogelinventarisaties en in waarneming.nl ingevoerde waarnemingen.

Begin volgend jaar zullen we in een samenvattend artikel verslag van onze bevindingen. Waarnemingen graag doorgeven via mijn email adres tbriggeman@upcmail.nl of telefonisch: 0180-620594.

Literatuur:

Hustings Fred & Jan-Willem Vergeer, Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000(2002). KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Texeira R.M. , Atlas van de Nederlandse Broedvogels (1979). Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten, 's-Graveland.

www.sovon.nl/nl/content/vogelsoorten.

Strandmonitoring

Door Katie van der Wende

In Nederland worden veel dier- en plantensoorten geïnventariseerd. Zo wordt ook het aanspoelsel op strand door strandwachters geïnventariseerd, het zogenaamde Strandaanspoelsel Monitoring Project(SMP). De coördinatie en verwerking van de gegevens ligt bij Stichting Anemoon. Inmiddels worden er in Nederland negen trajecten geïnventariseerd. De meest noordelijke is de recent opgerichte Strandwacht Ameland; de zuidelijkste is de in 2000 opgerichte Strandwacht Neeltje Jans. De oudste betreft de in 1977 opgerichte Strandwacht Katwijk-Noordwijk. Helaas is er in onze regio geen Strandwacht actief. Ik werd in de zomer van 2013 tijdens de presentatie van de Atlas Schelpdieren van het Nederlandse Noordzeegebied met mijn neus op de feiten gedrukt. In dit indrukwekkende en lezenswaardige boek wordt onder andere de verspreiding van de in Nederland levende mariene weekdieren weergegeven. Hoewel ik sommige soorten regelmatig zie, is onze regio daarin blanco.

Het inventariseren gebeurt minimaal tweewekelijks, op een vast traject van 1-2 km rond het tijdstip van laag water (LW). Tijdens de heenreis wordt de laagwaterlijn geïnventariseerd en op de terugweg de recente hoogwaterlijn of andersom. Afhankelijk van het aantal aanspoelsels neemt het inventariseren 2-3 uur in beslag. Tijdens het inventariseren worden alle waargenomen organismen, zoals weekdieren, wieren, krabben, kwallen, anemonen, sponzen enzovoort geregistreerd op het daarvoor ontwikkelde SMP-formulier. Vervolgens worden de aantallen van een soort geteld (bij weinig waarnemingen) of geschat (bij hoge aantallen) en weergegeven in de zogenaamde abundatieklassen. Het is van belang dat onderscheid wordt gemaakt tussen recent en oud materiaal. Dit betekent dat bijvoorbeeld gekeken wordt of er dierresten aanwezig zijn, of bij tweekleppigen, of het nog doubletten betreft. Dankzij dit langjarige project kunnen populatieveranderingen van de vlak voor de kust levende soorten in beeld worden gebracht. Stichting Anemoon meldt de volgende doelstellingen voor het Strandmonitoringsproject:

- Signaleren van populatieveranderingen in de nabije kustzone;
- Het verkrijgen van ecologische kennis met betrekking tot jaarfluctuaties en seizoensfluctuaties;
- Het signaleren van nieuwe diersoorten, waaronder exoten;